

Rapport

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Rapport over erfaringerne med udlændingelovens § 9, stk. 20 (3-måneders ansøgningsfrist i visse sager om familiesammenføring med børn)

1. Indledning

Ved lov nr. 1591 af 27. december 2019 om ændring af udlændingeloven (Afskaffelse af kravet om vellykket integration i sager om familiesammenføring med børn og indførelse af en frist på 3 måneder for indgivelse af ansøgning) blev reglerne for familiesammenføring med børn ændret, idet det dagældende krav i udlændingelovens § 9, stk. 20, om vellykket integration blev ophævet og erstattet af en frist på 3 måneder for indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse.

Lovændringen udmøntede en aftale indgået i februar 2019 mellem den daværende regering (Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om at ændre reglerne, så ansøgning om familiesammenføring med et barn, når barnet opholder sig i hjemlandet eller et andet land med den ene af forældrene eller anden fast omsorgsperson, som udgangspunkt skal indgives senest 3 måneder efter, at den anden forælder har fået opholdstilladelse i Danmark. Samtidig aftaltes det at afskaffe det eksisterende krav om vurdering af barnets mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der var grundlag for en vellykket integration.

Lovændringen trådte i kraft den 1. januar 2020.

Det fremgår af indledningen til lovforslaget fremsat den 31. oktober 2019 bl.a., at det er bedst for at sikre en bedre integration af de børn, der skal have en fremtid her i landet, at de kommer hertil så tidligt som muligt efter, at forælderen, som barnet skal bo sammen med i Danmark, selv har fået opholdstilladelse. I forhold til det tidligere krav om vellykket integration, betyder ansøgningsfristen klarere og mere gennemskuelige regler, som er lettere at forstå, og som fører til et mere forudsigeligt og ensartet udfald af sagerne.

Det følger endvidere, at den daværende regering fandt det hensigtsmæssigt for at sikre, at ordningen fungerer efter hensigten, at der efter en passende periode foretages en evaluering af de nye regler, og at Udlændinge- og

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Familiesammenføring
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk

Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Niels Rune Brandt

Sags nr. 2022 - 9531
Akt-id 2025088

Integrationsministeriet derfor ville udarbejde en rapport over erfaringerne med lovforslaget til Folketinget inden udgangen af 2022¹.

2. Bestemmelsens ordlyd og anvendelse

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 20, lyder i sin nugældende affattelse²:

"Et barn, som opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene af forældrene eller anden fast omsorgsperson, kan, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler herfor, kun gives opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, hvis der ansøges herom, senest 3 måneder efter at den anden forælder er meddelt opholdstilladelse her i landet eller, hvis den anden forælder har dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, er tilmeldt folkeregisteret. Fristen regnes dog fra et senere tidspunkt i følgende tilfælde:

- 1) Når forælderen er meddelt opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor det efter stk. 1, nr. 2, litra d, jf. dog § 37 m, er muligt at opnå opholdstilladelse efter bestemmelsen eller, hvis fristen ellers ville blive kortere end 3 måneder som følge af ophævelse af regler fastsat efter § 37 m, fra tidspunktet for ophævelse af disse regler.
- 2) Når forælderen er meddelt opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold efter andre bestemmelser end §§ 7 og 8, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor forælderen er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse, jf. stk. 1, nr. 2, litra e.
- 3) Når barnet er født, efter at forælderen er meddelt opholdstilladelse her i landet eller, hvis forælderen har dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, er tilmeldt folkeregisteret, regnes fristen fra barnets fødsel."

Som det fremgår af bestemmelsen, finder 3-månedersfristen for at indgive ansøgning kun anvendelse i de tilfælde, hvor barnet opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene forælder eller en anden fast omsorgsperson, og den anden forælder er meddelt opholdstilladelse her i landet eller, hvis den anden forælder har dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, er tilmeldt folkeregisteret.

Det hænger sammen med, at i de tilfælde, hvor der er en forælder eller en anden fast omsorgsperson i hjemlandet eller et andet land, vil det som udgangspunkt

¹ Folketingstidende 2019-20, A, L 43 som fremsat, side 3.

² Ved lov nr. 915 af 21. juni 2022 om ændring af udlændingeloven (Ændring af reglerne om bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser m.v. og ændring af reglerne om adgang til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus) blev fristberegningen i udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, justeret som følge af en ændring af, hvornår en flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3, som udgangspunkt har adgang til at opnå familiesammenføring i Danmark.

kunne lægges til grund, at den pågældende kan og vil varetage omsorgen for barnet.

Som det også fremgår af bestemmelsen, regnes 3-månedersfristen i nogle tilfælde fra et senere tidspunkt. Det gælder, når den herboende forælder er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, (midlertidig beskyttelsesstatus) (nr. 1) eller er meddelt opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold efter andre bestemmelser end §§ 7 og 8 (asyl) (nr. 2). I disse tilfælde vil de grundlæggende betingelser for familiesammenføring med børn, der følger af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, først kunne opfyldes senere end 3 måneder efter meddelelsen af opholdstilladelse til forælderen. Endelig gælder den senere fristberegning, når barnet først fødes, efter at forælderen er meddelt opholdstilladelse (nr. 3).

I sager, hvor 3-månedersfristen finder anvendelse, kan fristen fraviges, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler herfor. Det omfatter navnlig de situationer, hvor det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at meddele et barn afslag på opholdstilladelse, selvom ansøgningen er indgivet efter 3-månedersfristens udløb.

Beregningen af 3-månedersfristen i sager, hvor den herboende forælder har dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de andre nordiske lande og derfor ikke behøver opholdstilladelse, er nærmere uddybet i bemærkningerne til bestemmelsen. Her er også angivet en række eksempler på tilfælde, hvor 3-månedersfristen forudsættes fraveget³.

3. Erfaringerne med ordningen

I forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget om 3-månedersfristen blev det i udlændinge- og integrationsministerens besvarelse den 29. november 2019 af spørgsmål nr. 13 til L 43 UUI (2019-20) oplyst, hvordan rapporten ville blive tilrettelagt. Udvalgsbesvarelsen vedlægges i kopi til orientering.

Det fremgår af besvarelsen bl.a., at rapporten har til formål at afklare, om ordningen fungerer efter hensigten i aftalen fra februar 2019, samt hvilket statistisk materiale der ville blive produceret.

Udlændingestyrelsen har til brug for udarbejdelsen af rapporten oplyst, at ansøgningsfristen på 3 måneder i udlændingelovens § 9, stk. 20, efter styrelsens opfattelse er lettere for borgerne at forstå og derfor også lettere at forholde sig til end det tidligere krav om vellykket integration.

For at sikre kendskabet til bestemmelsen vejleder Udlændingestyrelsen løbende udlændinge, der bliver familiesammenført med en herboende ægtefælle, og hvor det af sagen fremgår, at den pågældende har et barn i hjemlandet, der ikke har søgt

³ Folketingstidende 2019-20, A, L 43 som fremsat, side 6-8 og 13-19.

om opholdstilladelse, om bestemmelsen. Vejledningen indgår som et selvstændigt afsnit i den meddelte opholdstilladelse.

Endvidere har Udlændingestyrelsen foretaget nedenstående opgørelser over afgørelser truffet fra ordningens ikrafttræden den 1. januar 2020 til og med den 23. november 2022.

Det bemærkes, at ændringsloven indeholdt nogle overgangsregler, der betød, at sager, der verserede i Udlændingestyrelsen og Udlændingenævnet den 1. januar 2020 skulle vurderes efter de ændrede regler, og at der i en periode på tre måneder efter denne dato kunne indgives ansøgning om familiesammenføring med børn i visse situationer, uanset at den indførte ansøgningsfrist på 3 måneder var overskredet.

I opgørelserne nedenfor indgår ikke sager, der har været behandlet efter overgangsreglerne, dvs. sager, der verserende ved ændringslovens ikrafttræden den 1. januar 2020, og ansøgninger om familiesammenføring indgivet efter overgangsreglerne i perioden fra den 1. januar til den 1. april 2020.

Endelig bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da Udlændingestyrelsens elektroniske sagsbehandlingssystem er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke som et egentligt statistiksystem.

Tabel 1. Meddelte opholdstilladelser, hvor ansøger (barnet) var omfattet af 3-månedersfristen, og fristen var overholdt

Der kan f.eks. være tale om en forælder, der har opnået familiesammenføring med sin herboende ægtefælle, der ikke er forælder til barnet, og hvor barnet søger om familiesammenføring med forælderen senest 3 måneder efter, at denne har opnået opholdstilladelse.

2020	25
2021	59
2022 (til og med 23. november 2022)	55

Tabel 2. Meddelte opholdstilladelser, hvor ansøger (barnet) ikke var omfattet af 3-månedersfristen, da ansøger ikke opholdt sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene af forældrene eller en anden fast omsorgsperson

Der kan f.eks. være tale om et fællesbarn, der sammen med en forælder søger om familiesammenføring med den anden forælder i Danmark, og hvor forælderen opnår opholdstilladelse.

2020	348
2021	455
2022 (til og med 23. november 2022)	355

Tabel 3. Meddelte opholdstilladelser, hvor ansøger (barnet) var omfattet af 3-månedersfristen, og fristen var overskredet, men hvor kravet blev fraveget under henvisning til ganske særlige grunde

Der kan f.eks. være tale om et barn, der søger om familiesammenføring til en herboende forælder, der er flygtning i Danmark, og som vil være i risiko for asylretlig forfølgelse ved en tilbagevenden til hjemlandet.

2020	17
2021	45
2022 (til og med 23. november 2022)	29

Tabel 4. Afslag på ansøgninger om opholdstilladelse, hvor ansøger (barnet) var omfattet af 3-månedersfristen, og fristen var overskredet, men hvor der ikke forelå ganske særlige grunde, der kunne føre til fravigelse af kravet

Der kan f.eks. være tale om et barn, der søger om familiesammenføring til en herboende forælder, som selv er familiesammenført til en ægtefælle i Danmark, og som har valgt, at barnet skulle blive hos den anden forælder/omsorgsperson i hjemlandet for f.eks. at gå i skole.

2020	8
2021	39
2022 (til og med 23. november 2022)	70

Tabel 5. Afslag på ansøgninger om opholdstilladelse, hvor ansøger (barnet) var omfattet af 3-månedersfristen, og fristen var overholdt, men hvor ansøger blev meddelt afslag af andre grunde

Der kan f.eks. være tale om et barn, der søger om familiesammenføring med en herboende forælder, men hvor slægtskabet mellem forælder og barn ikke er dokumenteret.

2020	7
2021	11
2022 (til og med 23. november 2022)	9